

 ACTIEF IN MEER DAN 40 VAN DE RUIM 700 SESSIES

De inbreng van UNESCO op het Wereld Water Forum in Japan

Veel organisatie waren betrokken bij het derde Wereld Water Forum in Japan. Eén hiervan is UNESCO. Ze was (mede-)coördinator van meer dan 40 sessies binnen 13 thema's, zoals 'Water and cultural diversity', 'Water, nature and environment', 'Water and information' en 'Water, education and capacity building'. Een korte samenvatting van enkele belangrijke bijeenkomsten in Kyoto, Osaka en Shiga door Michael van der Valk, de wetenschappelijk secretaris van het Nationaal Comité IHP-HWRP. De eerste afkorting staat voor het internationale hydrologische programma van UNESCO, de tweede afkorting voor het Hydrology and Water Resources Programma van WMO. Beiden zijn intergouvernementele wetenschappelijke programma's op het gebied van water. Het Nationaal Comité is als interdepartementale adviescommissie ingesteld door de ministers van Verkeer en Waterstaat en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

In Kyoto is de overeenkomst tussen UNESCO, de Nederlandse overheid en het UNESCO-IHE Institute for Water Education bezegeld. Het IHE, dat met name in ontwikkelingslanden bekend staat als hét onderwijsinstituut op het gebied van waterbeheer, is hiermee formeel een onderdeel van UNESCO geworden. Na een eerste voorstel hiertoe tijdens het tweede World Water Forum vindt de afsluiting nu plaats in het International Year of Fresh Water.

Handel in virtueel water

Arjen Hoekstra (IHE) sprak een grote menigte toe over 'Virtual water trade and geopolitics'. In de zaal was plaats voor 150 personen maar achterin stonden nog zo'n 50 belangstellenden. Het idee is dat voor het maken van producten water wordt gebruikt. Per kilo graan is bijvoorbeeld één kubieke meter water nodig, voor vlees 13 keer zoveel. Onbewust verbruiken we in het Westen circa vier kubieke meter virtueel water per dag.

Mikhail Gorbachev (Green Cross International) en Andras Szöllösi-Nagy (UNESCO) tijdens de persconferentie over de sessie 'Water for peace' (foto: Leila Mead/IISD).

Wanneer we per land een waterbalans maken op basis van import en export van goederen, blijkt Nederland één van de grootste importeurs van virtueel water. De sessie vond plaats in het kader van het thema 'Value of water' binnen het International Hydrological Programme van UNESCO.

'Water for peace'

Terwijl de eerste bommen op Bagdad vielen, begon de sessie over 'Water for peace'. Water lijkt daadwerkelijk het enige waarin de landen in het Midden-Oosten op basis van consensus samenwerken: hier waren vooral vreedzame onderhandelaars en mediators aanwezig. UNESCO zal binnenkort een faciliteit bieden voor grensoverschrijdend waterbeheer. In samenwerking met het Permanent Court of Arbitration, de World Water Council en een cluster universiteiten zal men crises en conflicten trachten te voorkomen en beheersen. De nieuwe 'mediation facility' vormde één van de werkelijk nuttige afspraken die niet lijken op louter 'samenwerking om de samenwerking' en mutuele statusverhoging.

WWAP op de vuurpijl

Het op de laatste Forumdag gepresenteerde World Water Development Report is een eerste mijlpaal in het World Water Assessment Programme (WWAP) dat UNESCO met ondersteuning van de 23 VN-organisaties uitvoert. Periodiek zal UNESCO een uitgebreid overzicht van de staat van 's werelds zoete water uitbrengen om 'decision-makers' te voorzien van informatie voor duurzaam gebruik van het water. Veranderingen in watergebruik en waterbeleid zijn uitgezet tegen de doelstellingen die in 1992 in Rio de Janeiro en in 2000 in de VN-millenniumverklaring zijn afgesproken. Eén van die doelstellingen was om het aantal mensen dat niet over goed drinkwater beschikt vóór 2015 te halveren.

Het vers verschenen rapport laat zien dat de trend de verkeerde kant opgaat: meer mensen dan ooit beschikken niet over goed drinkwater. Het rapport becijfert dat dagelijks 342.000 mensen van bevorderde hygiëne moeten worden voorzien, willen de doelstellingen worden gehaald. Dat is weinig hoopgevend. Wie tegelijk ziet dat bevolkingsgroei nog steeds een onveranderbaar gegeven is, kan moedeloos worden. Goedbedoelde adviezen nemen vaak niet de oorzaken weg. ☞

Michael van der Valk